

Aarhus Kommunes kategoriseringsmodel

Den 11. april 2018

Christian Mølgaard, Formand for Bestyrelsen for Boligsociale
Helhedsplaner, Aarhus Kommune

Kategoriseringsmodellen og BoSocData

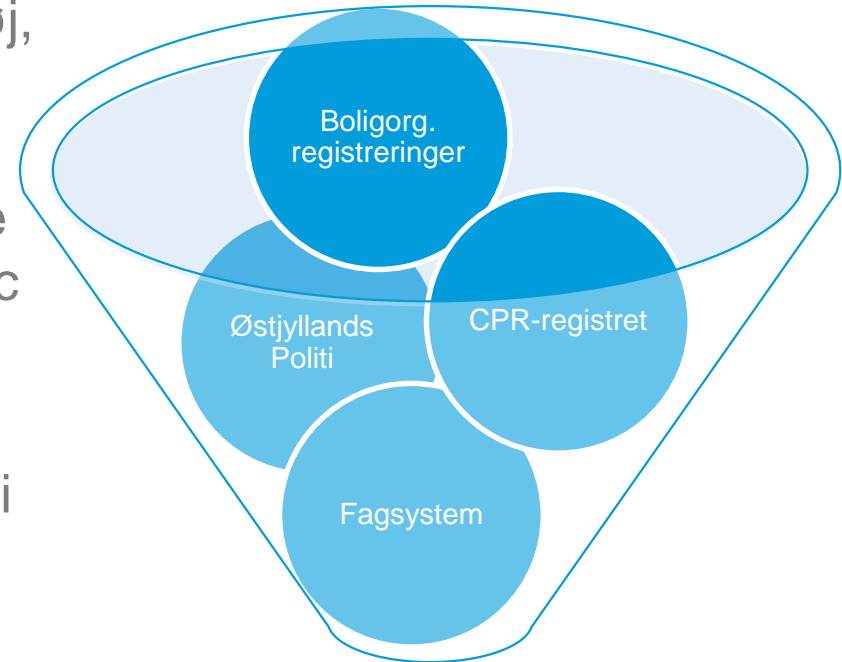
BoSocData er kort fortalt Aarhus Kommunes og boligorganisationerne i Aarhus' (BL's 5. kreds) fælles værktøj, der samler tværgående data på boligområde-niveau.

Baggrund for udviklingen af BoSocData var et fælles ønske om at monitorere udsatte boligområder. Arbejdet med BoSoc blev påbegyndt i 2008 og sat i drift i 2010.

Formålet er en handlingsorienteret vurdering af situationen i de udsatte boligområder.

Styrken er at BoSoc giver adgang til frisk data hvert kvartal.

Kategoriseringsmodellen er baseret på BoSocData, den første kategoriseringsmodel, som vi kender den i dag, blev lavet i 2013. Modellen er siden blevet brugt som ledelsesinformation på tværs i Aarhus Kommune og boligorganisationerne i Aarhus.

BoSocData

Kategoriseringsmodellen

Områder og indikatorer

Kategorisering af boligområder gennemføres årligt på baggrund af 8 udvalgte indikatorer for almene boligområder med mere end 500 beboere.

Indikatorer:

Arbejdsmarkeds-tilknytning

Andel voksne udenfor arbejdsmarkedet.

Udsatte børn og unge

Andel unge med dag- og døgnforanstaltninger.

Indkomst

Andel børn med friplads i daginstitution/SFO.

Børns trivsel

Andel gennemsnitlige skolefravær (0-10. kl.).

Sundhed

Andel voksne på helbredsbetings overførelsesindkomst.

Ungdomskriminalitet

Andel kriminalitetssigtede unge.

Ungdomsuddannelse

Andel 24-årige, der ikke har afsluttet eller er i gang med en ungdomsuddannelse.

Tryghed

Andel vægtede anmeldelser til politiet.

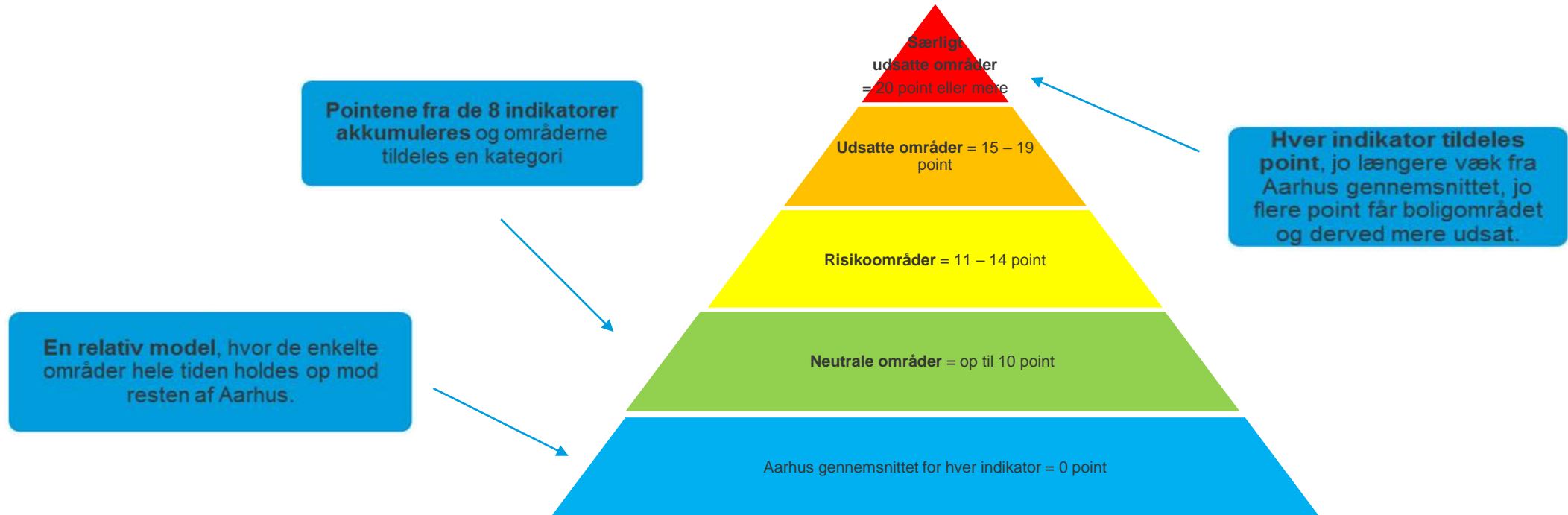

Kategoriseringsmodellens logik

Fælles strategi for udsatte boligområder er udarbejdet i et samarbejde mellem Aarhus Kommune og BL's 5. kreds.

Målsætning er, at de udsatte boligområder skal ændres til socialt velfungerende områder med en balanceret beboersammensætning.

Fire strategiske indsatsområder; 1) Flere i uddannelse, 2) Flere i beskæftigelse, 3) Styrket medborgerskab samt 4) Flere og varierede boliger i den blandede by.

Kategoriseringsmodellen for 2017

Kategoriseringsmodel 2017		Arbejds-markeds-tilknytning (andel voksne udenfor)		Voksen-sundhed (andel voksne på helbredsbetaget)		Ungdoms-kriminalitet (andel kriminalitetssigtede)		Udsatte børn (andel unge med dag og døgnforanstaltninger)		Lavindkomst-familier (andel børn med friplads i daginstitution /SFO)		Børns trivsel (andel gennemsnitlig skolefravær (0-10 kl.))		Ungdoms-uddannelse (andel 24-årige, der ikke har afsluttet eller er i)		Tryghed (Andel vægtede anmeldelser)		Samlet score		
Data fra 2014, 2015 og 2016. Score: 1, 2 og 3 point.		2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2015
Boligområde	Antal beboere	pct		pct		pct		pct		pct		pct		pct		andel				
Gellerupparken/Toveshøj	6.212	56,4	57,1	39,9	40,4	5,8	5,9	4,2	4,5	46,9	48,8	8,2	8,2	24,2	24,8	6,1	9,1	21	20	21
Bispehaven	2.282	48,4	48,9	35,8	36,7	3,6	4,1	4,1	4,2	37,2	37,9	7,0	7,0	22,2	22,9	6,9	8,7	19	19	18
Tranbjergparken	519	53,4	52,4	45,3	44,7			12,4	5,1	27,3	27,0	8,2	7,9	18,6	28,4	3,4	5,2	18	19	19
Vejlby Vest	1.155	41,3	41,9	33,0	33,3	2,7	1,7	6,0	6,7	32,0	29,5	6,1	6,0	15,4	20,2	3,8	4,7	18	18	18
Elstedhøj, Lystrup	858	46,3	48,3	38,1	39,4			4,3	4,2	37,4	35,0	6,7	6,6	31,9	40,0	4,5	4,7	17	17	18
Holmstrup	723	48,2	47,9	38,1	38,8			5,4	6,4	45,2	47,6	7,1	7,2	24,1	26,0	3,1	3,4	17	17	16
Håndværkerparken m.v.	1.357	42,4	42,3	35,9	35,4			6,8	4,0	30,8	29,8	6,6	7,4	22,6	24,4	3,6	4,7	17	15	14
Klostervangen	658	48,2	48,2	40,7	40,0			7,9	10,7	38,5	37,3	7,0	6,7	24,6	31,0	3,2	3,7	17	18	17
Saralystparken	530	38,6	37,8	28,0	27,8			8,5	8,0	29,9	25,0	7,4	7,2	25,3	31,7	3,6	3,8	16	15	16
Vistoftparken/Ranunkelvej/Højagerparken	572	38,8	38,7	32,1	31,8			7,4	7,6	26,8	29,2	8,9	7,8	16,7	17,8	3,2	3,8	16	14	12
Langkaerparken	1.853	44,6	44,8	34,9	35,1	2,1		4,2	7,7	29,0	26,7	6,5	6,4	18,3	24,2	4,7	5,5	15	18	19
Neptunvej	525	39,0	37,6	23,0	22,3			6,4	4,9	33,0	30,9	8,0	7,2	18,6	18,3	3,6	4,2	15	12	12
Skovhøj/Hasselengen/Hasselhøj	823	35,3	35,7	26,9	27,3			5,1	4,6	33,9	32,3	7,8	8,3	24,0	25,9	3,7	4,4	15	15	17
Søvangen	804	36,3	36,9	25,3	25,5			5,4	4,1	22,3	21,6	8,4	8,1	24,9	13,2	4,2	6,0	15	11	10
Tousparken/Henrik Hertz Vej/Anker Jensens Vej	986	38,7	39,7	27,8	28,1			4,7	4,9	34,3	33,6	6,5	6,9	22,8	19,9	3,5	4,3	15	13	13
Viby Syd	3.655	41,0	41,5	28,1	28,1	3,4	3,5	3,7	10,6	25,1	26,6	5,9	6,1	20,5	24,9	5,3	6,0	15	17	16
Kridthøj	845	40,5	40,9	29,2	28,7			4,7	6,9	27,0	24,2	6,8	6,4	19,4	19,6	3,4	4,5	14	13	13
Vejlby Vænge og Vejlby Toften m.fl.	1.231	33,7	33,2	26,6	26,4	4,1		9,1	4,0	27,6	27,4	6,7	6,7	18,7	18,6	4,6	5,6	14	15	13
Byagerparken/Egelundsparken	703	39,2	38,1	27,4	27,7			7,2	2,7	37,4	32,7	5,9	6,0	29,9	26,6	0,5	0,2	13	10	10
Frydenlund	2.423	38,5	40,6	30,3	32,2	2,4	2,1	2,5	2,6	29,6	30,8	6,5	6,7	15,3	19,1	2,6	3,0	13	13	17
Herredsvang	3.855	37,3	38,5	26,0	27,0	3,2	3,6	1,8	2,2	31,6	31,7	6,8	7,2	14,0	16,0	2,8	3,3	13	13	14
Præstevangen	1.213	39,0	38,3	27,2	26,5			5,9	4,6	37,4	38,7	6,4	6,3	18,2	27,3	2,3	3,2	13	14	15
Skådeparken m.v.	1.198	37,3	37,9	28,2	28,7			5,5	2,1	24,6	25,0	6,8	7,5	18,3	18,2	2,9	3,5	13	9	13
Trigeparken I+II	1.060	46,2	48,2	30,1	32,3			3,9	5,9	42,0	40,1	6,5	6,7	19,4	24,4	2,9	3,6	13	15	12
Vestergårdsparken	688	44,4	44,6	34,5	34,6	5,5		2,6	6,3	49,2	43,7	6,2	6,1	31,3	24,8	2,6	3,4	13	18	13
Græsvangen/Søhøjen	529	33,8	33,4	26,9	26,4			10,8	4,7	28,7	29,5	7,7	6,7	10,5	17,4	4,8	4,5	12	12	11
Langenæs/Kirkedammen	1.471	39,3	37,9	27,6	27,3			3,5	5,9	27,2	29,6	7,0	6,5	21,4	21,8	2,6	3,3	12	14	10
Rundhøj	843	38,7	39,2	28,4	28,4			4,8	5,0	38,5	38,2	5,5	6,2	9,3	13,9	3,3	3,3	12	11	7
Rytterparken	712	37,0	37,6	27,3	28,6			4,4	1,8	49,1	45,5	8,1	8,3	14,4	20,3	2,1	2,5	12	10	13
Vandtårnsområdet	3.485	38,1	40,0	27,8	29,4			5,8	5,1	34,4	37,2	7,0	6,5	14,6	19,3	2,3	4,3	12	14	16
Viborggården	602	41,5	40,4	30,5	30,1			3,2	2,6	27,9	29,7	6,2	6,2	15,7	19,3	3,8	4,4	12	11	13
Åbyhøjgård	691	46,9	48,4	35,2	36,1			2,3	2,8	38,9	40,4	6,5	6,3	14,4	13,0	2,7	2,0	12	9	9
Skovgårdsparken	1.471	44,1	44,7	28,2	28,5			1,8	5,3	37,6	36,4	8,1	7,9	19,0	21,6	2,0	2,3	11	14	12
Veriparken	962	43,5	44,4	33,2	33,4			3,7	3,5	30,3	31,2	6,5	6,6	12,3	14,6	3,0	3,3	11	11	13
Charlottehøj	1.445	39,2	38,8	25,2	25,9			3,1	2,6	24,3	24,5	6,8	6,5	15,0	17,8	3,3	4,5	10	9	14
Møllevangen	2.183	33,3	33,2	23,3	23,6			4,1	4,2	35,7	37,1	7,9	8,1	12,0	14,9	3,9	4,7	10	11	10
Frederiksbjerg-Bo	848	33,1	33,1	26,7	27,0			5,9	8,7	18,1	22,3	6,1	5,9	6,9	12,1	2,1	2,4	8	9	9
Riisvangen/Bygvangen	609	25,2	26,4	24,8	25,2			6,0	5,1	9,2	7,7	6,1	6,0	15,7	15,2	3,5	3,3	8	6	6
Aarhus Baseline		18	18	13	13	1	1	2	2	10	11	5	5	9	10	1	1			
Gennemsnitlig grad af udsathed																		14	14	14

*Kategoriseringen foretages for alle almene boligområder med mindst 500 beboere. Kategoriseringen beror på antallet af røde og gule indikatorer for de enkelte boligområder. Røde indikatorer takseres med 3 point og gule indikatorer takseres med 1 point.

Orange områder takseres med to point. Boligområder med >20 point kategoriseres som røde, områder med 15-19 point orange, boligområder med 11-14 point gule og boligområder med under 10 point grønne.

**Den nominelle værdi for indikatoren skal være minimum 5 individer over kategoriseringsperioden, for at indikatoren afspejler et boligsocialt problem. Indikatorer med gennemsnitligt under 5 individer anonymiseres og tælles ikke med i kategoriseringen.

*** Data opdateres bagudrettet, hvormed der kan ske mindre ændringer i data mellem de årlige kategoriseringsmodeller.

Centrale forskelle ml. kategoriseringsmodellen og ghettolisten (indikatorer)

	Kategoriseringsmodellen	Regeringens forslag til ny liste med udsatte boligområder
Beskæftigelse	Andel voksne udenfor arbejdsmarkedet	Andelen af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 pct.
Uddannelse	Andel 24-årige der ikke har afsluttet eller er i gang med en ungdomsuddannelse	Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse overstiger 60 pct..
Beboersammensætning/etnicitet	Indgår ikke	Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
Kriminalitet / Tryghed	1. Andel kriminalitetssigtede unge 2. Andel vægtede anmeldelser til politiet	Antal dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer overstiger 2,7 pct. af beboere på 18 år og derover
Indkomst	Andel børn med friplads i dag- og døgnforanstaltninger.	Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende er mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.
Udsatte børn og unge	Andel børn og unge med dag- og døgnforanstaltninger	Indgår ikke
Sundhed	Andel voksne på helbredsmæssig overførselsindkomst	Indgår ikke
Børns trivsel	Andel gennemsnitligt skolefravær 0-10 klasse	Indgår ikke

Centrale forskelle ml. kategoriseringsmodellen og ghettolisten (fortsat)

Kategoriseringsmodellen **monitorerer udviklingen i udsathed** for alle områder, modellen bruges derfor også **forebyggende**.

Kategoriseringsmodellen har **flere indikatorer**, der måler på **børn og unge** i udsatte boligområder.

Kategoriseringsmodellen måler på **sundhed**.

Kategoriseringsmodellen monitorerer almene boligområder med **mere end 500 beboere** 38 områder i Aarhus (ghettolisten dækker boligområder med mere end 1000 beboere).

Kategoriseringsmodellen måler **ikke på etnicitet**.

Hyppig opdatering af data.

Konkrete eksempler på anvendelsen

Modellen er fundamentet når Aarhus Kommune og boligorganisationerne drøfter det **fælles** og **løbende billede af boligsociale udfordringer**.

Udvælgelse af strategiske indsatsområder – fx ifbm. vedtagelsen af **Strategi for udsatte boligområder**.

Aarhus Kommune og boligorganisationernes fælles prioritering af **midler til forebyggende indsatser**.

Afgørende for Aarhus Kommunes medfinansiering af **boligsociale helhedsplaner**.

Anvendelsen af **udlejningsredskaber** – fx fleksibel udlejning.

